

Pan Dominik Gondek
Radny Rady Miejskiej w Tarnowie

W odpowiedzi na wniosek złożony w dniu 18 grudnia 2025 r. dotyczący możliwości zamontowania liczników czasu na skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną w Tarnowie, informuję co następuje.

1. W Tarnowie żadna sygnalizacja nie pracuje już w trybie stałoczasowym.
2. Wszystkie sygnalizacje zamontowane na skrzyżowaniach zostały już włączone do systemu ITS lub zostaną do niego włączone w ciągu 2026 roku (skrzyżowanie Romanowicza – Kasprowicza).
3. Sygnalizacje na przejściach dla pieszych, niewłączone do systemu ITS (jest ich aktualnie 3) pracują w trybie akomodacyjnym, czyli niestałoczasowym. Uruchomienie sygnału zielonego dla pieszych uzależnione jest od naciśnięcia przycisku przez pieszego, czyli nie można z góry przewidzieć ile pozostało jeszcze czasu dla sygnału zielonego dla pojazdów.
4. Równocześnie nieznane są badania, które potwierdzałyby stwierdzenie, że odliczniki czasu na skrzyżowaniach poprawiają bezpieczeństwo ruchu drogowego. Wręcz przeciwnie, testy przeprowadzone np. w Rzeszowie wręcz pokazują coś odwrotnego: <https://przemysl.naszemiasto.pl/czy-odliczanie-czasu-na-swiatlach-poprawi-ruch-w-przemyslu-sprawa-nadal-otwarta/ar/c4p2-27953681>.
5. Coraz więcej miast i gmin rezygnuje z tego typu urządzeń, choćby dla przykładu:
 - a. Poznań (<https://zdm.poznan.pl/aktualnosc/liczniki-czasu-na-sygnalizatorach-swietlnych>),
 - b. Trójmiasto (<https://www.trojmiasto.pl/wiadomosci/Sekundniki-na-skrzyzowaniach-Za-czy-przeciw-n188434.html>)
 - c. Częstochowa (<https://dziennikzachodni.pl/sekundniki-na-swiatlach-w-czestochowie-znikaja-z-kolejnych-skrzyzowan-kierowcy-juz-do-nich-przywykli-co-sie-stalo/ar/c1-17244655>)
 - d. i wiele innych
6. Od strony technicznej liczniki czasu (sekundniki) mają zastosowanie tylko w przypadku sygnalizacji świetlnej pracującej w tzw. trybie stałoczasowym, czyli wówczas, gdy sygnały zielone/czerwone są z góry zaprogramowane na podstawie projektu opracowanego przez inżyniera ruchu i gdy wyświetlane są niezależnie od faktycznego obciążenia poszczególnych wlotów skrzyżowania. W przypadku sygnalizacji akomodacyjnych (jakie funkcjonują w Tarnowie), sekundniki praktycznie nie mogą być zastosowane. W takim trybie pracy długość trwania poszczególnych faz (czyli wyświetlania sygnałów zielonych/czerwonych) zależy od aktualnego natężenia ruchu i w każdej chwili może zostać zmieniona. Dodatkowo, w przypadku obsługiwanego w Tarnowie priorytetu przejazdów dla autobusów miejskich, wydłużenie lub skrócenie czasu wyświetlania poszczególnych sygnałów może zależeć od nadjeżdżającego opóźnionego autobusu.

7. W związku z faktem, iż pytania o sekundniki w Tarnobrzegu pojawiają się w przestrzeni publicznej dość regularnie, pracownicy Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnobrzegu, przy współpracy z dostawcą systemu ITS, opracowali rozwiązanie wprowadzające niepełne odliczanie czasu poszczególnych sygnałów.

Przeanalizowano dogłębnie pracę sygnalizacji świetlnej, uwzględniając wszystkie przedziały podczas wyświetlania sygnałów oraz tzw. przejść międzyfazowych. Zauważono, że dla każdego wyświetlanego sygnału jest taki moment, po którym sterownik sygnalizacji świetlnej nie może już ani wydłużyć ani skrócić czasu wyświetlania danego sygnału. Przykładowo na poniższym rysunku, zielone światło wyświetlane jest w przedziałach oznaczonych jako: Min Grn + Extension Grn + Eco.

W okresie Min Grn + Extension Grn sygnał zielony może być swobodnie wydłużony (np. przez przejeżdżający opóźniony autobus) lub skracany (np. w sytuacji, gdy na innym wlocie zbliża się opóźniony autobus). Jednakże w przedziale ECO, sygnał zielony nie może już ulec zmianie, gdyż sterownik rozpoczął przygotowanie do tzw. przejścia międzyfazowego.

Oznacza to w praktyce, że system mógłby wyświetlać ile pozostało czasu trwania zielonego światła na kilka sekund przed jego zmianą na żółte a później na czerwone. Czyli przez większość czasu trwania zielonego światła na wyświetlaczu pokazywałby się znak „--”, a np. na 4 sekundy przed zakończeniem tego sygnału włączałoby się odliczanie: 4, 3, 2, 1 .

Należy tu ponownie podkreślić, że Zarząd Dróg i Komunikacji jako zarządca ruchu, stoi na stanowisku, aby tego typu rozwiązań nie wprowadzać, gdyż tym bardziej będą one odwracały uwagę kierowców. Jest to jednak odpowiedź na pojawiające się wciąż pytania o możliwość uruchomienia sekundników.

Szacunkowy koszt zamontowania odliczników na 1 skrzyżowaniu, obejmujący:

- dostawę, montaż, uruchomienie 6 sygnalizatorów dodatkowych (kołowe);
- modernizację sterownika: program pracy bazujący na obecnie pracującym, rozbudowa szafy o zasilanie dla liczników oraz konwerter sygnału RS485/232;
- okablowanie sygnałowe/zasilające dla dodatkowych sygnalizatorów w istniejącej kanalizacji teletechnicznej;
- testowanie i wdrożenie algorytmów w ITS/SCATS;
- projekt elektryczny i projekt ruchowy sygnalizacji świetlnej;
- dokumentację powykonawczą.

wynosi ok. 200 tys. zł brutto. Czyli objęcie takim rozwiązaniem 36 sygnalizacji świetlnych, pracujących aktualnie pod kontrolą systemu ITS, to koszt. ok. 7,2 mln zł.

Otrzymują:
1 x Adresat,
1 x Wydział Organizacyjny UMT,
1x Kancelaria Rady Miejskiej,
1 x a/a.